

Případová práce - Jindřich

Jindřich, 40 let, letité zkušenosti s násilnou trestnou činností

Pochází z malé vesnice v pohraničí. Jeho otec dost pil, Jindřich byl vystaven častým tělesným trestům, obvykle z malicherných a nevyzpytatelných důvodů. Byl také svědkem častého domácího násilí otce vůči matce. Otce se bál, vyhýbal se mu, časem ale převládá vztek a nenávisť. S matkou držel tiché spojení vůči otci, matka ho rozmazlovala a nedávala mu žádné hranice. V dětství neměl téměř žádné kamarády, byl introvertní, bázlivý, v kolektivu neoblíbený, častým terčem posměchu až šikany.

Když bylo Jindřichovi 12 let, otec nastoupil do výkonu trestu odnětí svobody a k rodině se už nevrátil. Jindřich si našel známé mimo třídní kolektiv, kteří užívali drogy – nejčastěji alkohol, marihuanu a pervitin. Byli většinou starší. Jindřich poprvé zažíval přijetí v mužské společnosti, začal s nimi trávit veškerý čas a intenzivně užívat drogy. Po základní škole nastoupil na učební obor, ale záhy byl vyloučen kvůli užívání drog a častým absencím.

Drogy se staly prostředkem kompenzace jeho narušeného sebevědomí a ventilem agrese. Naučil se vařit pervitin, na drogové scéně měl respekt, který neváhal podpořit fyzickou agresí. Okolí hodně zastrašoval, ve rvačkách několikrát použil nůž a protivníka poranil. Krátce po dvacátém roce přišel první výkon trestu za násilnou trestnou činnost – loupežné přepadení.

Od té doby znal pouze dva druhy fungování: na drogách – bez stálého bydlení, v debaklu, bez legálního příjmu nebo ve vězení. Pokusy o abstinenci nevydržely nikdy déle než 14 dní.

Poslední roky se pohyboval na drogové scéně v Praze, kde se také seznámil s nízkoprahovými službami pro uživatele drog a pracovníci Kontaktního centra SANANIM, kam docházel, s ním také otevřeli téma léčby a možného nástupu do Terapeutické komunity. Vzhledem k pokročilým zdravotním problémům a trvale špatnému psychickému stavu se Jindřich pro léčbu dlouho nerozhodoval. Po absolvování detoxikace tedy nastoupil do TK.

Jindřich měl v léčbě značné problémy s přijetím řádu a pravidel. Samotný fakt, že se musí, podřizovat řádu komunity, v něm vyvolával pocity ponížení a vzdoru. Dlouho mu chyběla základní důvěra ke členům skupiny a k terapeutům. Jakákoli kritika v něm vyvolávala pocity křivdy, pokud měl kritiku vyjádřit, nedokázal se vyhnout urážkám a zastrašování. Od žen obvykle očekával maximální pozornost a péči. Když se mu jí nedostávalo, byl vzteklý nebo uražený.

V terapii jsme především respektovali jeho tempo adaptace – v mezilidských vztazích byl dosud zvyklý ubližovat nebo být obětí. Vztahy na rovnocenné úrovni (ve skupině) nebo vztahy s bezpečnými autoritami (terapeuti) dosud neznal. Hodně mu v tom pomohly společné aktivity jako sport, výlety mimo komunitu, společná práce.

V rámci projektu Násilníci a oběti pro něj byla významná především edukační složka projektu a vytvořených modulů. Učil se vyjadřovat vztek bez urážek a zastrašování a zvládat kritiku. Dokázal projevít náhled na svoje chování a propojit svůj životní příběh do smysluplného celku pochopil, jak jsou jeho současné chování a vztahy s lidmi ovlivněny jeho životní zkušeností.

Ve skupině byl poměrně oblíbený, pracovitá a ochotný. Proto se skupina naučila zvládat jeho občasně agresivní impulsy bez přehnané protiagrese nebo strachu. Tento fakt vedl také k tomu, že vztek a nedůvěra u Jindřicha postupně ustoupily do pozadí a objevují se jen vzácně.